

LIITE

Selvitys tarjolla olevasta ja toteutetusta koulutuksesta ja tuesta, läpileikkaus talven 2025-26 tilanteesta:

1. Kaupunkitasoinen koulutus

a) Yleinen esihenkilöille suunnattu koulutus

Vantaan kaupungin esihenkilöille järjestetään avoimia infoja, tietoiskuja sekä koulutuksia ja valmennuksia eri teemoihin liittyen. Nämä koulutukset liittyvät johtamiseen ja esihenkilötyöhön. Työkykyjohtaminen on vakioaiheena valmennuksissa.

Yksi esimerkki on mielenterveysaiheeseen liittyvä vuonna 2025 toteutettu koulutus:

Ajankohtaista työhyvinvoinnista esihenkilöille – mielen hyvinvointi ja työkyky, toteutustapana oli webinaari ja tallenne löytyy Vantaan kaupungin intrassa.

Teemat: mielen hyvinvoinnin ajankohtaiset haasteet työelämässä, työkyvyn tukeminen esihenkilön roolissa, työterveyden näkökulma, työhyvinvoinnin merkitys organisaatiolle, käytännön vinkkejä ja toimintamalleja, työterveyden palvelut ja yhteistyömahdollisuudet.

Myös Kevan mallin mukaisesti kehitetty Puheeksi ottamisen valmennuskokonaisuus, jossa keskitytään kahteen työkyvyn tuen pääteemaan: ennakointiin ja reagointiin. Valmennuksen tavoitteena on vahvista esihenkilön taitoja käydä työkykyä tukevia keskusteluita sekä saanut varmuutta ja rohkeutta ottaa haastaviakin asioita puheeksi. Valmennuksessa esihenkilö on saanut monipuolisia työkaluja, joiden avulla voi edistää avointa keskustelukulttuuria työyhteisössä.

Esihenkilöille on tarjolla säännöllisesti myös omaan työhyvinvointiin liittyviä prosessivalmennuksia, mm Energiaa lähijohtamiseen -ryhmäcoaching.

b) Eduhousen-verkkokoulutuspalvelun tämä hetkistä tarjoamaa esihenkilöille

Mielenterveyden johtaminen työelämässä:

Koulutuksessa tarkastellaan mielenterveyden häiriöiden vaikutuksia työelämään, ennaltaehkäisyä ja korjaavia toimia. Tavoitteena ymmärtää mielenterveyden häiriöitä ja niiden roolia työelämässä.

Mielenterveyden tukeminen työyhteisössä

Tässä koulutuksessa käsitellään mielenterveyden haasteiden yleisyyttä työelämässä ja keinoja niiden ennaltaehkäisyyn, varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä mielenterveyteen vaikuttavista tekijöistä työpaikoilla

c) KEVAN Claned-verkkokoulutuspalvelun tarjontaa esihenkilöille

Kaikilla Vantaan kaupungin esihenkilöillä on oikeudet Kevan verkko-oppimisympäristöön Clanediin. Kevan verkko-oppimisympäristössä on esihenkilöille, johdolle ja HR-asiantuntijoille suunnattuja verkkokoulutuksia työkykyjohtamisesta.

Kevan oppimisympäristöön on tuotettu tutkittuun tietoon, työnantajien ja esihenkilöiden käytännön tarpeisiin ja Kestävää työelämää -projektin havaintoihin pohjautuva uusi oppimiskokonaisuus Mielenterveys työelämässä. Oppimiskokonaisuus tarjoaa konkreettista apua esihenkilöille oman tiimensä mielen terveyden tukemiseen.

Materiaalissa keskitytään mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisyyn, reagointiin ja tukemiseen. Sisällöissä on myös esihenkilöiden omia kokemuksia mielenterveyden tukemisesta omassa työyhteisössä.

Lisäksi oppimisalueella voi lähettää aiheeseen liittyviä kysymyksiä anonyymisti Kevan asiantuntijatiimille, joka koostuu psykiatrian ja mielen hyvinvoinnin ammattilaisista. Vastaukset kootaan oppimisalueelle siten, että ne ovat kaikkien palvelua käyttävien hyödynnettävissä.

d) Eduhousen -verkkokoulutuspalvelun tämä hetkistä tarjoamaa kaikille työntekijöille

Eduhouse- verkkokoulutuspalvelulla on useita koulutuksia, jotka liittyvät asiakaspalveluun, mielenterveysongelmiin sekä lasten ja nuorten kohtaamiseen tai hankalan asiakkaan kohtaamiseen, alla esimerkkejä:

- "Surevan lapsen kohtaaminen ja tukeminen"
Koulutuksessa käsitellään, miten lapsi reagoi läheisen menetykseen ja millaista lapsen suru on. Osallistujat oppivat, miten tukea surevaa lasta ja hänen perhettään ammattilaisen roolista käsin. Koulutus on suunnattu lasten kanssa työskenteleville henkilöille, kuten varhaiskasvatuksen ja sosiaalityön ammattilaisille.
- "Neurokirjon lapsen ja nuoren tukeminen kouluarjessa – koulupoissaolot ja niiden ennaltaehkäisy"
Tämä koulutus syventää ymmärrystä neurokirjon nuoren kouluarjesta ja tarjoaa käytännölläheistä tukea koulupoissaolojen ennaltaehkäisyyn sekä oppilaan hyvinvoinnin tukemiseen. Koulutus on suunnattu kaikille lasten ja nuorten kanssa toimiville ammattilaisille.
- "Käytöksellään reagoiva lapsi varhaiskasvatuksessa"
Koulutuksessa käsitellään käyttäytymisen haasteita varhaiskasvatuksessa ja tarjotaan käytännölläheisiä keinoja tukea lapsia, joilla on vaikeuksia säädellä tunteitaan ja käyttäytymistään. Koulutus on tarkoitettu varhaiskasvatuksen ammattilaisille.
- "Neurokirjon perheiden kanssa työskentely – kestävän ja onnistuneen yhteistyön kulmakivet"
Tämä koulutus tarjoaa näkökulmia ja käytännön keinoja neurokirjon lapsen tai oppilaan ja tämän läheisten kanssa työskentelyyn. Koulutus keskittyy turvalliseen ja arvostavaan kohtaamiseen sekä yhteistyöhön vanhempien kanssa.
- "Asiakkaan kohtaaminen - asiakaskokemus - 1. Asiakaskohtaukset - asiakkaan palveluodotukset"
Koulutuksessa käydään läpi keskeisiä odotuksia asiakaspalvelutilanteissa sekä tärkeimpiä ja ärsyttävimmät piirteet asiakaspalvelussa. Koulutus tarjoaa myös työkaluja haasteellisten asiakastilanteiden käsittelyyn.
- "Asiakkaan kohtaaminen - asiakaskokemus - 3. Asiakkaan erilaisuuden tunnistaminen"
Tässä koulutuksessa perehdytään siihen, miten asiakkaiden erilaiset käyttäytymis- ja luonteenpiirteet tulisi ottaa huomioon asiakaspalvelussa. Tämä auttaa tunnistamaan ja ymmärtämään hankalia asiakkaita paremmin.
- "Asiakkaan kohtaaminen - asiakaskokemus - 4. Asiakastilanteiden vuorovaikutustaidot"
Koulutuksessa tutustutaan vuorovaikutustaitoihin, jotka ovat tärkeitä hankalien asiakastilanteiden hallinnassa. Koulutus tarjoaa käytännölläheisiä vinkkejä itseilmaisun ja kuuntelemisen taitojen kehittämiseen.

e) Metropolian koulutus

Henkinen ensiapu -koulutus

Tavoitteena edistää kuormittavasta tilanteesta palautumista ja ylläpitää työkykyä. Koulutetaan työpaikoille vertaistukena toimivia työntekijöitä. Kolme puolen päivän työpajaa (3–3,5 h). Sisältö: dialoginen ja voimavaraistava keskusteluote, haastavat vuorovaikutustilanteet, henkinen ensiapu ja vertaistuki. Valmis tuote, joka tilattavissa Metropoliaa erikseen. Lisäksi Metropolia järjestää toimialoille kehittämissuunnitelman pohjalta tilauskoulutuksia henkilöstölle.

2. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan koulutukset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala on tehnyt useiden vuosien ajan tiivistä yhteistyötä Mieli ry:n kanssa ja tarjonnut oppimateriaali ja koulutusta henkilöstölle mielenterveystaitojen vahvistamiseen ja tukemiseen. Lisäksi koulutusta järjestetään yhteistyössä mm. hyvinvointialueen ja Metropolian kanssa (esim. henkisen ensiavun koulutus esihenkilöille). Ohessa koontia koulutussisällöistä kuluvana lukuvuonna:

- Nuori mieli -koulutuskokonaisuus - Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen, vuorovaikutus, arjen kohtaamiset
- Mielenterveystaitoja Eläinlasten Rauhametsässä -koulutus - Tunne- ja kaveritaidot, kehon ja mielen rauhoittaminen, kulttuurinen moninaisuus
- Puhejudo-koulutus - Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen haastavissa tilanteissa
- Henkisen ensiavun koulutus esihenkilöille - Kriisitilanteiden tunnistaminen, kohtaaminen ja ohjaaminen avun piiriin

MIELI ry:n maksuttomat tilauskoulutukset tarjolla kouluille - Tarjolla laaja valikoima koulutuksia, mm.:

- Haastavat tunteet – ammattilaisen ja nuoren tunnetaitojen tukeminen
- Kehon ja mielen rauhoittaminen
- Neurokirjon nuoren mielenterveyden vahvistaminen
- Ahdistuneen nuoren tukeminen
- Koulukiusaaminen ja mielenterveys (uutuus)
- Nuoren mielenterveyden tukeminen media-arjessa (uutuus)
- Oppimisen tuen uudistus ja oppilaiden mielenterveyden tukeminen (uutuus, toteutetaan v. 2025–2026)

MIELI ry:n webinaarit henkilöstölle:

Nuorten mielenterveyden tukeminen digiajassa

- Tarkastellaan digiarjen vaikutuksia nuorten mielenterveyteen.
- Käsitellään keinoja tukea nuorta digitaalisessa ympäristössä.
- Painopisteenä vuorovaikutus, tunnetaidot ja arjen kohtaamiset.

Oppimisen tuen uudistus ja mielenterveyden vahvistaminen

- Esitellään oppimisen tuen rakenteellisia uudistuksia.
- Kytetään oppimisen tuki oppilaiden mielenterveyden edistämiseen.
- Korostetaan ennaltaehkäisevää toimintakulttuuria kouluympäristössä.

Koulukiusaaminen ja mielenterveys

- Käsitellään koulukiusaamisen vaikutuksia lasten ja nuorten mielenterveyteen.
- Analysoidaan kiusaamisen tunnistamista ja siihen puuttumista.
- Tarjotaan keinoja turvallisen kouluympäristön rakentamiseen

Neurokirjon nuoren mielenterveyden vahvistaminen

- Keskitytään neurokirjon nuorten erityistarpeisiin.
- Tuodaan esiin tukimuotoja ja kohtaamisen menetelmiä.
- Tavoitteena vahvistaa osallisuutta ja hyvinvointia.

Ahdistuneen nuoren tukeminen

- Tunnistetaan ahdistuksen ilmenemismuotoja nuorilla.
- Tarjotaan konkreettisia tukikeinoja arjen tilanteisiin.
- Vahvistetaan ammattilaisten valmiuksia kohdata ahdistuneita nuoria.

Haastavat tunteet – ammattilaisen tunnetaitojen tukeminen

- Vahvistetaan ammattilaisten omia tunnetaitoja.
- Käsitellään tunteiden säätelyä ja kuormittavien tilanteiden hallintaa.
- Tavoitteena työssä jaksaminen ja laadukas vuorovaikutus.

Haastavat tunteet – lapsen ja nuoren tunnetaitojen tukeminen

- Keskitytään lasten ja nuorten tunneilmaisun ja -säätelyn tukemiseen.
- Esitellään menetelmiä tunnetaitojen kehittämiseen eri ikäryhmissä.
- Tavoitteena hyvinvoinnin ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen.

3. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan koulutukset

Toimiala on lähtenyt mukaan HelsinkiMission Work to Belong – välittävä työyhteisö nuorille, jonka keskeinen tavoite on jalkauttaa yksinäisyystyötä työelämään, erityisesti nuorten mielenterveyden ja työelämään kiinnittymisen tueksi. Toimiala osallistuu HelsinkiMission hankkeeseen osatoteuttajana.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue

Nuorten aikuisten palvelut (NAP):

Valtaosalla NAPin henkilöstöstä on mielenterveyden ensiapu 1 käytynä. NAPin työntekijät ovat hyvin valveutuneita lisäämään omaa osaamistaan nuorten haastaviin tilanteisiin liittyen (mielenterveys- ja päihdeosaaminen). Perustaidot jokaisessa toimintayksikössä ovat mielestäni melko hyvällä mallilla – toki aina tarvitaan päivitys- ja ylläpitökoulutusta. Verkostoissa on tarjolla jatkossakin lyhytkoulutuksia mielenterveysteemaan liittyen, näitä hyödynnämme.

Nuorten työpajat, valmentava nuorisotyö ja vapaa-ajan palvelut:

Henkilöstö on osallistunut syksyllä 2025 ahdistuneen nuoren kohtaaminen -koulutukseen. Valmentavassa nuorisotyössä osa työntekijöistä on suorittanut Walk in terapia -koulutuksen ja moni on käynyt esim. HOT-nelikenttäkoulutuksen, sateenkaarevien nuorten mielenterveyden haasteet yms.

Etsivä nuorisotyö:

Osa etsivistä osallistui syyskuussa 2025 Mieli ry:n koulutus aiheella ”Itsetuhoisuuden puheeksiotto”. Muutama Walk in -terapiakoulutuksen, sekä nelikenttä, että HOT-valmennuskoulutuksen käyneitä. Monella etsivällä nuorisotyöntekijällä on jo entuudestaan vahva koulutus tai työkokemus mielenterveyden haasteiden kanssa työskentelystä. Tiimissä sairaanhoitajia/terveydenhoitajia. Psyk.sairanhoitajan tehtävissä toiminut etsivä pitänyt tiimille keväällä sisäistä koulutusta mm. psykoottisen/aggressiivisen nuoren tunnistamiseen ja kohtaamiseen.

Alueellinen nuorisotyö:

Vuonna 2024 koko henkilökunta lukuun ottamatta aivan uusia työntekijöitä kävivät Nepsy-koulutuksen.

Vuonna 2025 vuonna turvallisuuskoulutusten teemallisten työpajojen aiheena on:

- Traumatietoisuus
- Psykkinen ensiapu
- Vuorovaikutustaidot

Lisäksi EA1 ja EA2 on kaikilla käyty.

Yhteisöpalvelut:

Asukastilatiimi on järjestänyt Vakehyvan Miepän avustuksella jo kerran mielenterveys- ja päihdepuolen koulutuksen yhteisöpalveluiden työntekijöille, ja sen jatkokurssi järjestetään nyt syksyllä 2025. Koulutus on todella tarpeen. Asukastiloissa käy lapsia, nuoria ja perheitä siinä missä aikuisia ja ikääntyneitäkin.

Elinikäisen oppimisen palvelualue:

Koko henkilöstölle suunnatun kehittämispäivän (6.10.2025) ohjelmassa on ollut turvallisuuskoulutus, jossa käytiin läpi mm. aggressiivisten tilanteiden käsittelyä asiakaskohtaamisissa

Vantaan aikuisopisto:

- Luentosarja: Mielenterveystaidot kansalaistaitoina (3 x 120 min)
- Hankalan asiakkaan kohtaamiskoulutukset
- Eduhouseessa tarjolla olevat koulutukset
- Kriisikorttien ohjeet
- Keskustelut sisäisissä kokouksissa
- Palvelualueen koulutussuunnitelmaan on kirjattu suunnitelma tulevista positiivisen työyhteisön ja johtajuuden koulutuksista. Aihe käsittelee mm. autenttisuutta, vuorovaikutusta ja tunteiden johtamista. Tavoitteena on työyhteisön hyvinvoinnin ja oppimisen lisääminen ja sitä kautta myös mielenterveyden vahvistaminen.
- Aikuisten perusopetuksen yhteisöllisessä opiskeluhuollossa kerätään ja vaihdetaan kokemuksia hyvistä käytänteistä ja toimivista materiaaleista opiskelijoiden mielenterveyden tukemisessa.

Harrastusten Vantaa:

- HV välittää tietoa palveluntuottajille aktiivisesti erilaisista tarjolla olevista koulutuksista, joita pääsääntöisesti verkostojen jäsenet toteuttavat. Aihealueet koskevat pääsääntöisesti harrastamisen saavutettavuutta ja inklusiota.
- Henkilökunta hyödyntää itse samoja koulutuksia, verkostotapaamisten sisältöjä sekä kaupungin tarjoamia koulutussisältöjä mm. Eduhousesta.

Vantaan kuvataidekoulu:

- Kuvataidekoululle räätälöity EA kurssi 12.12.2025

- Henkilöstö osallistuu syksyn 2025 aikana webinaariin teemasta: Menetelmiä hyvinvoinnin ja turvallisemman oppimisympäristön kehittämiseen TPO-ryhmäopetuksessa

Vantaan musiikkiopisto:

Opettajan näkyvässä Eepos-järjestelmässä saatavilla itseopiskelua ja tiedon hakemista varten:

- Kriisikortit
- Tunnetaitokoulutuksen materiaalit (11.8.2022)
- Tunnetaitokoulutuksen materiaalit (17.10.2022)
- Kriisitilanteesta keskustelemisen ohjeet
- Mielen terveystalon tukipaketti
- Fyysisen väkivallan tunnistaminen - Barnahus
- Varhaisen tuen malli TPOssa - materiaali
- Monenlaiset oppijat musiikkikoulutuksessa - materiaali [ThingLink](#)
- Nuoren hyvinvoinnin tukeminen musiikkiopisto-opetuksessa - materiaali
- Koulutuksina on järjestetty yllä mainitut tunnetaitokoulutukset vuonna 2022 ja nyt lukuvuonna 2025–2026 tunnetaidot ryhmäopetuksessa -koulutus.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue:

- Tällä hetkellä Toteemissa on esillä Meidän lapset -näyttely, joka käsittelee lasten ja nuorten mielen-terveyttä erityisesti kiusaamis- ja väkivaltakokemusten kautta: Näyttely: Meidän lapset Sen yhteydessä järjestetään koulutuksia mm. opettajille ja kasvattajille, esim. Lapsen oikeuksien viikon seminaari: <https://vantaa.sharepoint.com/sites/intranet-ajankohtaiset-yhteisetuutiset/SitePages/Tervetuloa-MEID%C3%84N-LAPSET-%E2%80%93-Vantaan-lapsen-oikeuksien-viikon-seminaariin!.aspx>
- Helmet-kirjastojen koulutusryhmän toteuttamia viime vuosilta:
  - Asiakaskohtaamisen vertaisryhmäkoulutus, viisi tapaamiskertaa, aiheina mm. erilaiset asiakastilanteet ja erilaisten asiakkaiden kohtaaminen kirjastotilassa.
  - Mielen terveyshaasteellisten asiakkaiden kohtaaminen, luennoitsija Diakonissalaitokselta
  - Tulossa lokakuussa: Vertaistapaaminen nuortenkirjastotyötä tekeville, kouluttaja Mieli ry:stä.
- Vantaan kaupungin museossa oli Mielellään museoon -hanke, joka oli suunnattu nuorten aikuisten mielen terveyden tukemiseen. Sen puitteissa järjestettiin museopalveluiden henkilöstölle koulutus, jossa käytiin läpi, miten näyttelyitä voitaisiin suunnitella neuroepätyypillisille sopivammiksi.